

SZERENC S VÁROS POLGÁRMESTERE

3900 Szerencs, Rákóczi út 89.

telefon: (47) 565-200 • fax: (47) 565-210 • e-mail: polgarmester@szerencs.hu • www.szerencs.hu

ELŐTERJESZTÉS

Szerencs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2018. február 22-i ülésére

Az előterjesztés címe: A Zempléni Múzeum 2017. évi beszámolójának és 2018. évi munkatervének jóváhagyása

Előterjesztő: Koncz Ferenc polgármester

Előterjesztést készítette: Fazekasné Majoros Judit igazgató

Előterjesztés tárgya:

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló, többször módosított 1997. CXL. törvény 50. § (2) bekezdés a) pontja alapján a fenntartó meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait.

Tartalom:

1. előterjesztés
2. határozati javaslat

Tárgyalás módja: nyilvános / zárt / zárt ülésre javasolt

Döntéshozatal módja: egyszerű többség / minősített többség / név szerinti

Véleményezésre megkapta:

Pénzügyi Bizottság / Jogi és Ügyrendi Bizottság / Felügyelő Bizottság

Egyeztetve belső szervezeti egységekkel:

Nem történt egyeztetés.

Törvényességi ellenőrzésre bemutatva:

Dr. Barva Attila jegyző 2018. február 8.

.....

A döntés végrehajtásáért felelős:

Zempléni Múzeum igazgató

A döntés végrehajtásának határideje:

folyamatos

SZERENCSS VÁROS POLGÁRMESTERE

3900 Szerencs, Rákóczi út 89.
telefon: (47) 565-200 • fax: (47) 565-210 • e-mail: polgarmester@szerencs.hu • www.szerencs.hu

Iktatószám: IHO/80.444-1/2018

**Szerencs Város Önkormányzata
Képviselő-testületének**

HELYBEN

Tisztelt Képviselő-testület!

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló, többször módosított 1997. CXL. törvény 50. § (2) bekezdés a) pontja alapján a fenntartó meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait.

A törvény előírásainak megfelelően terjesztem elő a Zempléni Múzeum igazgatója által benyújtott 2017. évi beszámolót, valamint a 2018. évi munkatervet.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem, hogy az előterjesztést megvitatni, és a mellékelt határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek. Az előterjesztést a Jogi és Ügyrendi Bizottság, valamint a Pénzügyi Bizottság tárgyalja.

Szerencs, 2018. február 08.

Koncz Ferenc

HATÁROZATI JAVASLAT

.../..... (.....)
Öt. határozat

Tárgy: a Zempléni Múzeum 2017. évi beszámolójának és 2018. évi munkatervének elfogadása

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a polgármester előterjesztését megtárgyalta, és az alábbi döntést hozza:

A Képviselő-testület a Zempléni Múzeum 2017. évi beszámolóját és 2018. évi munkatervét jóváhagyja.

A Képviselő-testület megállapítja, hogy a munkatervben szereplő 2018. évi programok, tervek megvalósítása a város költségvetésének és az esetleges pályázati, szponzori forrásoknak a függvényében változhat.

Az elfogadott beszámoló és munkaterv a határozat mellékletét képezi.

Határidő: folyamatos

Felelős: Zempléni Múzeum igazgatója

ZEMPLENI MÚZEUM

2018. ÉVI MUNKATERV

Készítette:

Fazekas Lászlóné

igazgató

2018. február 8.

Tartalom

Bevezetés.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Általános elvek, célok	2
Kiemelt feladatok	2
Tárgyi feltételek biztosítása.....	3
A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése	3
A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése.....	3
A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése.....	3
Személyi feltételek biztosítása	3
Szakmai tevékenység	4
Gyűjteményi munka	4
Gyűjteménygyarapítás	4
Gyűjteményrendezés.....	4
Nyilvántartás	4
Adattári munka.....	4
Könyvtári munka	4
Műtárgyvédelem	4
Tudományos tevékenység.....	5
Részvétel a szakági továbbképzésben.....	6
Kutatószolgálat	6
Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység.....	7
Kiállítások	7
Látogatószám	7
Rendezvények	7
Kiemelt rendezvények:	7
Egyházi és nemzeti ünnepek	8
Médiakapcsolatok	8
Gazdálkodás, pályázatok.....	8

Általános elvek, célok

A szerencsi Zempléni Múzeum és a Szerencsi Cukormúzeum legfontosabb célkitűzései:

- Őrizze és gyarapítsa a múzeum gyűjteményeit, gondoskodjon a megfelelő műtárgyi környezetről mind a kiállításokban, mind raktárakban elhelyezett tárgyak vonatkozásában.
- Segítse Szerencs és környékének helytörténeti kutató munkáját és kollektív tudományos feldolgozását.
- Magas színvonalú, és a látogatók érdeklődését minél teljesebb mértékben kiszolgáló állandó és időszakos kiállítások megrendezése által szemléltesse az intézmény által őrzött kulturális hagyaték gazdagságát.
- Kapcsolódjon be Szerencs közművelődési életébe, jó kapcsolatot ápoljon a kulturális és oktatási intézményekkel, gazdagítsa a város kulturális és turisztika célú programkínálatát.
- Takarékos és költséghatékony működéssel biztosítsa a Szerencs város múzeumi intézményeinek: a Zempléni Múzeumnak és a Szerencsi Cukormúzeumnak a biztonságos és fenntartható működését és fejlődését.

Kiemelt feladatok

A Zempléni Múzeum kiemelt feladata lesz 2018-ban a Rákóczi Zsigmond és kora című kiállítás felújítása, amelynek előkészítésére az EMMI Kubinyi-programjából támogatásban részesültünk.

Ezen kívül fontos szerepet kap a járasszékhely múzeumok számára megítélt támogatás felhasználása, amely a műtárgyi környezet fejlesztésére, valamint informatikai beruházásra volt ebben az esztendőben pályázható.

A 2018. évben a továbbra is fontos feladat lesz a Cukormúzeum fejlesztése is. Szerencs város Önkormányzata és a Zempléni Múzeum több olyan európai uniós pályázatot nyújtott be, amely lehetővé teszi az intézmény fejlesztését.

Fontos célkitűzés 2018-ra is a közmunkaprogram folytatása. Ennek keretében tovább folytatódik a gyűjtemények digitális feldolgozása.

2018-ban is nagy hangsúlyt helyezünk a múzeumpedagógiai tevékenységre is, hogy mindazon fejlesztések, amelyek a korábbi években megvalósultak, a város oktatási és közművelődési életében hasznosulhassanak.

Tárgyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum műszaki fejlesztése

Mivel a Rákóczi-várban a toronyszoba műszaki fejlesztése 2015-ben megtörtént, most már a legfontosabb feladat a lift cseréjének megoldása lesz, ugyanis ezzel a teherszállítást és az akadálymentesítést is jelentősen megkönnyebbíthetjük.

A Szerencsi Cukormúzeum műszaki fejlesztése

Befejezzük a Szerencsi Cukormúzeum az építési-műszaki felújítását. A falak vakolása és a vizes blokk kialakítása folyamatban van. Szükséges megoldani a nyílászárók cseréjét és a fűtésrendszer kialakítását, valamint a külső homlokzat megújítása és az udvar rendezése, parkosítása is szükség szerű.

A múzeumok műszaki felszerelésének fejlesztése

A korábbi fejlesztések következtében mindkét intézmény műszaki ellátottsága kiváló, a biztonsági rendszer átalakítása azonban elkerülhetetlen.

Személyi feltételek biztosítása

A Zempléni Múzeum és a Cukormúzeumban jelenleg 7 állandó munkatárs dolgozik, de Akácosi Tivadar pénztáros-teremőr 2018. április 1-től nyugdíjba vonul. Az ő munkakörének ellátásáról a nyugdíjazásig is gondoskodnunk kell, majd be kell tölteni a helyét.

2018 nyarán lejár az igazgató 5 éves megbízatása, ezért vezetői pályázat kiírása válik szükségessé.

Szakmai tevékenység

Gyűjteményi munka

Gyűjteménygyarapítás

Gyűjteményfejlesztési koncepciónk alapján nemcsak adományozás, hanem egyedi darabok vagy hagyatékok vásárlása révén is gyarapítani kívánjuk kollekciónkat. Figyelemmel kísérjük az internetes árveréseket és ajánlatokat is, hiszen a korábbi évek folyamán több nagyon értékes tárgyat sikerült e módon megszereznünk.

A Cukormúzeum vonatkozásában a cukorminta-gyűjtemény kibővítését tervezzük azáltal, hogy a világ még működő cukorgyáraiból termékmintákat szerzünk be.

Gyűjteményrendezés

A szakképzett foglalkoztatottakat alkalmazó közmunkaprogram keretében tovább folytatjuk a Zempléni Múzeum gyűjteményeinek rendezését.

Nyilvántartás

Folytatjuk a képeslap-gyűjtemény és az ex libris gyűjtemény darabjainak egyedi nyilvántartásúvá tételét.

Beleltározzuk a Cukormúzeum azon tárgyait és dokumentumait, amelyek újonnan kerültek intézményünkbe (a férfikórus tárgyi és dokumentumai).

Adattári munka

Folytatjuk a Zempléni Múzeum és a Cukormúzeum adattárának digitális feldolgozását.

Könyvtári munka

Az adományokon kívül vásárlás útján is gyarapítjuk a gyűjteményt – elsősorban a helytörténettel és képeslappal kapcsolatos példányok beszerzésére törekszünk.

Műtárgyvédelem

Folytatjuk a tárgyi gyűjtemény darabjainak tisztítását.

Tudományos tevékenység

Tervezett képes levelezőlap történeti kutatások (Fazekas Lászlóné és Bodor Mária közösen)

A postakonferencián kapott visszajelzések alapján a szakmában egyetértés van abban, hogy a képeslapok történetének mélyebb vizsgálatára máig nem került sor a hazai történetírásban. Éppen az anzikszok fénykorában a sajtóorgánumok nagy számban jelentek meg, és már az előzetes kutatások is azt erősítették meg, hogy meglepően sok sajtódokumentum foglalkozik a képeslapokkal, így a képes levelezőlapok története korabeli sajtóorgánumok, illetve országgyűlési elszámolások, feljegyzések, zárszámadások tükrében számos újdonsággal, korábban nem kutatott témával járulhat hozzá a XIX. század végének–XX. század első felének társadalmi és politikai képének árnyalásához. A téma rendkívül gazdag és aprólékos, ezért hosszabb távú folyamat egy monográfia elkészítése, viszont éppen terjedelméből fakadóan több kisebb, „fejezetek a hazai képeslapkiadás történetéből” tárgyú tanulmányt lehet elkészíteni.

Fazekas Lászlóné elkészíti a múzeum kiállításainak forgatókönyvét, valamint megjelenti a kiállítási vezetőket. Megírja a *Fejezetek a képeslapkiadás történetéből – A Divaldok kora* című kiadvány szövegét.

Bodor Mária a következő tevékenységek elvégzését tervezi:

1. Disszertáció hivatalos benyújtása, fokozatszerzése eljárás elindítása és lefolytatása

Az eljárásban bevezetett változtatások–szigorítások miatt az eljárás lefolytatásának időtartama tovább növekedik. *A 2018. évre tervezett feladatok:* disszertáció benyújtása első, házi vitára; lektoráltatás; első, házi vita lefolytatása; a szükséges nyilatkozatok és dokumentumok elkészítése és benyújtása; doktorszigorlat megszerzése; a nyilvános vita előkészítése.

2. Tervezett publikációk PhD témában

A doktori eljárás elindítása több új publikáció megírását szükségelteti. Felkérés a következő témákra vannak:

- 2.1. Recenzió írása a következő kötetéről: Szvák Gyula (szerk.): Историческая русистика в XXI веке. Russian Studies in History in the 21st Century. Ruszisztikai Könyvek XLII. Russica Pannonicana, Budapest, 2017.
- 2.2. Az orosz–szicíliai kapcsolatok elfelejtett története: az 1805. évi szövetségi szerződés és orosz partraszállás Dél-Itáliában. Megjelenési helye: MOSZT Könyvek legújabb kötete.
- 2.3. Az orosz–nápolyi és az orosz–szicíliai diplomáciai kapcsolatok alakulása 1808–1815 között. Megjelenés helye: jubileumi kötet készül dr. Bebesi György 60. születésnapja alkalmából és ezen apropóból kaptam a felkérést.

3. Tervezett konferencia

Nyilvánosan meghirdetett konferencia nem került a látókörbe, de a tavalyi konferenciákon elhangzott ígéretek szerint 2018 folyamán is több tudományos előadás megszervezésére kerül sor.

4. Nyelvtudás

Amennyiben a fokozatszerzéshez szükséges, olasz írásbeli középfokú nyelvvizsga megszerzése.

Részvétel a szakági továbbképzésben

Fazekas Lászlóné részt vesz a Magyar Múzeumi Történész Társulat és a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum által szervezett továbbképzéseken.

Simka Orsolya elkezdte tanulmányait, amellyel közigazgatási mérlegképes könyvelői végzettséget szerez.

Kutatószolgálat

Tovább fejlesztjük a kutatószolgálat rendszerét a honlapunkon közvetlenül elérhető szolgáltatások alkalmazásával.

Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

A tárlatvezetések és a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat az idén is megtartjuk. Ebben az esztendőben kiemelten foglalkozunk Szerencs régészeti emlékeivel, valamint a szerencsi cukor- csokoládégyártás múltjával. Továbbra is tartunk Szerencs helytörténetével és a képes levelezőlap történetével kapcsolatos foglalkozásokat is.

Kiállítások

- Felújítjuk a Rákóczi Zsigmond és kora című állandó kiállítást

Felelős: Fazekas Lászlóné

Határidő: 2018. december

Az időszaki kiállítások rendezésére szolgáló termekben új időszakos kiállítást nyitunk. Ennek témája a munkaterv készítésekor még nem véglegesített, tárgyalás alatt van.

Látogatószám

Törekszünk arra, hogy a múzeum látogatóinak száma évről évre gyarapodjon. Ennek érdekében fejlesztjük múzeumpedagógiai kínálatunkat. Ismét részt veszünk a „Mozaik Múzeumtúra” nevű országos kampányban, és a Múzeumok Őszi Fesztiválja című programsorozatban is.

Rendezvények

2018. évben is több rendezvény lebonyolítását tervezzük. A Kass János kiállításához kapcsolódóan a művészettörténet tudományos előadás-sorozatot bonyolítunk le különböző korosztályok számára. Nyári programként múzeumi tábor szervezését tervezzük.

Kiemelt rendezvények:

Szerencs Város Napja

A Zempléni Múzeum minden évben kiemelt fontosságúnak tartja a megemlékezést a Bocskait fejedelemmé választó országgyűlésről, és Szerencs Város Napjának megünneplését.

Múzeumok Éjszakája

2018-ben is csatlakozik a Zempléni Múzeum az országos rendezvénysorozathoz. A programkínálat szervezése még folyamatban van, a téma a hagyományőrzéssel lesz kapcsolatos. Az NKA-tól pályázati úton igényelünk támogatást a rendezvény lebonyolítására.

Megemlékezés dr. Petrikovits Lászlóra

A múzeualapító születésnapján minden esztendőben megemlékezünk dr. Petrikovits Lászlóról a Rákóczi utcai emléklakettnél.

Országos Csokoládéfesztivál

A Zempléni Múzeum a kezdetektől részt vesz a csokoládéfesztiválok programjában, a szerencsi csokoládégyártás történetét bemutató kiállításunkat 2018-ban is bemutatjuk.

Egyházi és nemzeti ünnepek

Folytatjuk sorozatunkat, ez esztendőben is az alkalomnak megfelelő, a múzeum képeslap kollekciójából rendezett „minigaléria” fogadja a látogatókat a recepción, illetve a múzeum bejáratánál.

Médiakapcsolatok

A Zempléni Múzeum kiváló kapcsolatot ápol a helyi és az országos sajtóval, munkatársunknak állandó helytörténeti rovata van a Szerencsi Hírekben. Ezt a későbbiekben is fenn kívánjuk tartani.

Szakmai és társadalmi kapcsolatok

A Múzeum munkatársai továbbra is részt vesznek a szakmai szervezetek, a Pulszky Társaság és a Magyar Múzeumi Történészek Társulata munkájában.

Gazdálkodás, pályázatok

Az intézmény a költségvetési előirányzatnak megfelelően, szigorú takarékoság mellett gazdálkodik.

2017-ben pályáztunk a járasszékhely múzeumok szakmai támogatására, amely pályázatokat 2018-ban kell megvalósítani.

- informatikai fejlesztésre az igényelt 1 200 000 Ft- helyett 900 000 Ft támogatást kapunk
(MúzeumDigitár: karbantartás, betanítása és nyomtatási modul; tárgyi, fotó és ex libris gyűjtemény)
- jobb műtárgyi környezet biztosítása céljából az igényelt 2 800 000 Ft-ból 2 800 000 Ft
(levegőtisztító és levegőszárító berendezések, raktári mérőműszer, hidegfényű izzók, személyi költségek)

A Kubinyi-programból a Rákóczi Zsigmond és kora című kiállítás előkészítésére 3 000 000 Ft támogatásban részeltünk, amelyet szintén 2018 folyamán kell felhasználnunk.

A korábbi gyakorlatunknak megfelelően ez évben is minden olyan pályázaton részt veszünk, ahol támogatást nyerhetünk a szakmai működéshez. Kiemelten kezeljük a Nemzeti Kulturális Alap, és az Emberi Erőforrások Minisztériumának pályázatait, de tervezzük további uniós források bevonását is.

Szerencs, 2018. február 8.

Fazekas Lászlóné

igazgató

ZEMPLENI MÚZEUM

2017. ÉVI BESZÁMOLÓ JELENTÉS

Készítette:

Fazekas Lászlóné

igazgató

2018. február 9.

Tartalom

I.	Bevezetés	2
II.	Helyzetelemzés.....	3
1.	Tárgyi feltételek	3
□	A Zempléni Múzeum műszaki állapota	3
□	A Szerencsi Cukormúzeum műszaki állapota.....	4
□	A Zempléni Múzeum műszaki felszereltsége	5
□	A Szerencsi Cukormúzeum műszaki felszereltsége.....	5
2.	Személyi feltételek.....	5
□	A Zempléni Múzeum személyzeti helyzete	5
□	A Szerencsi Cukormúzeum személyzeti helyzete.....	6
III.	Szakmai tevékenység.....	6
1.	Gyűjteményi munka.....	6
□	Gyűjteménygyarapítás.....	6
□	Gyűjteményrendezés	7
□	Nyilvántartás	7
□	Adattári munka.....	7
□	Könyvtári munka.....	8
□	Műtárgyvédelem.....	8
2.	Tudományos tevékenység.....	8
□	Kutatószolgálat.....	12
3.	Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység	12
□	Kiállítások	13
□	Látogatók száma.....	15
□	Rendezvények	16
□	Médiakapcsolatok.....	17
4.	Szakmai és társadalmi kapcsolatok.....	18
IV.	Gazdálkodás, pályázatok.....	18

I. Bevezetés

Az Országgyűlés 2012. október 8-án elfogadta a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény módosítását előirányzó 2012. évi CLII. törvényt, amely alapján az állami fenntartású megyei múzeumi szervezetek megszűntek, tagintézményeik a területileg illetékes települési önkormányzatok fenntartásába kerültek át.

2013. január 1-jétől a Zempléni Múzeum fenntartása is Szerencs Város Önkormányzatának feladata lett. Ekkortól a város mindkét muzeális típusú intézménye egy szakmai irányítás alá került, a Szerencsi Cukormúzeum a Zempléni Múzeum tagintézményeként működik.

2017-ben két nagy programsorozat lebonyolítása határozta meg a múzeum éves tevékenységét. Még az előző esztendőben, 2016-ban nyertünk támogatást az Emberi Erőforrások Minisztériumától a „Gyere velünk a múzeumba!” című projektre, amelynek fő célkitűzése a szerencsi járás településeihez kötődő kulturális örökség hozzáférhetővé tétele és a területi egyenlőtlenség felszámolása volt. A program által a járás közoktatási intézményei megismerhették a Zempléni Múzeum múzeumpedagógiai kínálatát, és az intézményekben tanuló különböző korosztályok részt vehettek a múzeum által szervezett különböző programokon. Az év második felében pedig a „DigiMúzeum” elnevezésű mintaprojekt kidolgozása és megvalósítása zajlott le az intézményben, amelynek célja az volt, hogy példát alkossunk arról, hogy a múzeumi gyűjteményeket hogyan lehet hatékonyabban a közoktatás szolgálatába állítani. A Szentendrei Néprajzi Múzeum által szervezett országos szintű projekt egyik résztvevője volt intézményünk. A programba azon múzeumokat hívták meg, amelyek képesek olyan iránymutató módszertani fejlesztéseket megvalósítani, amelyek példát adnak más muzeális intézmények számára. A projektet a Bolyai János Katolikus Általános Iskolával és a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézetével együttműködve bonyolítottuk le, számos értékes tapasztalatot szerezve ezáltal.

Összességében tehát elmondható, hogy a Zempléni Múzeum 2017-ben is sikeres szakmai évet zárt. A korábbi évek pályázataival által megvalósított infrastrukturális fejlesztések új lehetőségeket teremtettek, ezek széles körű kiaknázásával jelentősen kibővítettük a múzeum tevékenységét, amely elsősorban a jelentősen kibővített múzeumpedagógiai tevékenységben mutatkozott meg.

II. Helyzetelemzés

1. Tárgyi feltételek

- **A Zempléni Múzeum műszaki állapota**

A Zempléni Múzeum 1991 óta a Rákóczi-vár keleti szárnyának első emeleti és tetőtéri szintjén működik. 2013-ig a múzeum a vár alapterületéből 733 m²-nyi részt foglalt el, és 100 m²-es vizes blokkot a könyvtárral közösen használt. Az első emeleti részen 7 kiállító terem és 3 szolgálati helyiség van 333 m² területen, a tetőtérben 1 iroda, 2 gyűjteményi szoba, 3 raktár és egy foglalkoztató terem található a 400 m²-es részben.

A helyiségek műszaki állapota megfelelő, a kiállító termeket folyamatosan karbantartjuk. A képeslapos kiállítás helyiségeit (3 nagy terem) 2011-ben teljesen felújítottuk műszakilag: az elektromos hálózat és a padlóburkolat cseréje is megtörtént, valamint a szükséges biztonságtechnikai fejlesztést is elvégeztettük, a termekbe kamerarendszert szereltettünk fel.

A tetőtérben régebben a legnagyobb problémát a tető állapota jelentette, mert hosszú éveken át beáztak az ott található helyiségek. Ez a vár 2010-es felújításakor megszűnt, ugyanakkor gondot jelent a nyári hónapokban, hogy a helyiségekben túl meleg van. Ez elsősorban műtárgyvédelmi szempontból aggályos, hiszen a legtöbb szobában műtárgyakat is őrzünk. A múzeumi raktárak is a tetőtérben vannak, és csak egy csigalépcsőn át közelíthetők meg. Erre a problémára és a mozgáskorlátozottak múzeumba való bejutásának könnyítésére a lift cseréje jelentené a megoldást. 2015-ben a tetőtéri dolgozószobák közül hármat légkondicionáló eszközzel láttunk el. A lift cseréjére még továbbra is keressük a megoldást.

A legnagyobb műszaki gondot az épület fűtése jelenti. Bár az általunk használt rész többségében csak temperáló fűtés van, és a napi ütemezés sem a múzeum igényeihez alkalmazkodik (délután és este van emeltebb hőmérséklet), ez mégis jelentős összeggel terheli az intézmény költségvetését. Megítélésünk szerint a vár fűtésrendszerének átalakítása az energiatakarékosság és a költségcsökkentés érdekében indokolt lenne. Az ígért kormányzati támogatással megvalósuló „várprogram” keretében a műszaki felújítás hangsúlyos pontjának kell lennie a fűtésrendszer korszerűsítésének.

A 2015. év végi TIOP pályázatunk keretében egy régóta tervezett, és nagyon szükségyszerű fejlesztést megvalósítottunk meg: a toronyszoba teljes műszaki felújítását. A faburkolatok és a falak festése mellett sor került a fűtőtestek cseréjére és a parketta felújítására is. A pályázat által a múzeumpedagógiai foglalkoztató terem festése is megtörtént. 2016-ra áthúzódóan befejeztük a toronyszoba műszaki felújítását, ott helyeztük el a múzeum könyvgyűjteményét.

- **A Szerencsi Cukormúzeum műszaki állapota**

A múzeumnak helyet adó épület lehetőségeit tekintve kiválóan alkalmas egy szép gyártörténeti kiállítás céljára. Az épületet 1989-ben a gyári dolgozók önkéntes munkával alakították át, de azóta karbantartási, felújítási munkákat nem végeztek.

Pozitívumként értékelhető, hogy a kiállító terei megfelelő nagyságúak, és a látogatók fogadására, a múzeumpedagógiai foglalkozások megtartására is van elegendő hely. Az épülettel kapcsolatosan azonban nagyon sok műszaki probléma van. Ezek egy része abból fakad, hogy amíg a gyár fenntartásában működött az intézmény, a közműellátottságot, a fűtést is a gyár felől kapta. A bontás során a vezetékrendszer nagy károkat szenvedett, nagyon rossz állapotú. Jelenleg az épület fűtés nélkül van, mert az elavult, a működésképtelen elavult villanykályhákat eltávolítottuk.

Súlyos gondot okozott, hogy a tető lemezanyaga elérett, több helyen beázott. A falak nedvesek, salétromosak voltak, amely főként földszinti részen jelentett nagy gondot.

2015-ben sor került a tető lemezburkolatának és a csatornák cseréjére, valamint a falak utólagos vízszigetelésére. Ezzel a két legégetőbb műszaki probléma ugyan megoldódott. A munkálatok 2016-ban folytatódtak, megtörtént az alsó szinten a falak vakolása, és sor került az épület csapadékvíz-elvezető rendszerének kiépítésére is. A munkálatok során azonban újabb műszaki problémák merültek fel, amelyek megoldására nem állt rendelkezésre anyagi forrás. Az épület műszaki felújítását 2017. évben uniós pályázati forrás bevonásával fejezzük be.

- **A Zempléni Múzeum műszaki felszereltsége**

A Zempléni Múzeumban a munkavégzéshez eszközök a nagy igénybevétel miatt elhasználódtak, a tárhelyek megteltek. 2015. év végén a TIOP-pályázat keretében új informatikai eszközök beszerzésére került sor: szerver, 12 munkaállomás, 10 db notebook, projektor, színes fénymásoló gép ebből a keretből, 12 db tablet a TÁMOP-pályázat által került az intézménybe.

Javításokat végeztünk az elektromos rendszeren, de a túlterheltsége miatti üzemzavarokat csak a vár teljes műszaki felújításának során lehetséges majd megoldani.

Az intézmény műszaki ellátottsága kiváló.

- **A Szerencsi Cukormúzeum műszaki felszereltsége**

A TIOP-pályázatból beszerzett bútorzat, és a műszaki eszközök egy része a felújítás után a Cukormúzeumba kerül, így a tagintézmény műszaki ellátottsága is jelentősen javul.

2. Személyi feltételek

- **A Zempléni Múzeum személyzeti helyzete**

2017. évben 7 főállású és 3 részmunkaidős alkalmazott dolgozott az intézményben a következő munkakörökben:

1 fő igazgató – muzeológus

1 fő – történész - muzeológus

1 fő – múzeumpedagógus - rendezvényszervező

1 fő – múzeumpedagógus-gazdasági alkalmazott

1 fő – pénztáros-teremőr

1 fő – teremőr

1 fő – takarító

2017 januárjától 3 hónapon át 1 fő múzeumi informatikust is foglalkoztattunk, de miután ő távozott, ez a munkakör nem került betöltésre.

A teremőr kolléga 2017 júliusától felmentési idejét tölti nyugdíjba vonulása miatt. Az ő munkakörét, valamint a gyűjteménykezelői munkakört rész munkaidős munkatársakkal töltjük be.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény alapján minden múzeum köteles műtárgyvédelmi és közművelődési szakembert is foglalkoztatni. Az utóbbi kötelezettséget a múzeumpedagógus alkalmazásával teljesítettük, de a műtárgyvédelmi szakember pótlását csak a Herman Ottó Múzeummal való külső szerződéssel tudtuk megoldani.

- **A Szerencsi Cukormúzeum személyzeti helyzete**

Mivel 2017-ben a műszaki felújítások idején a korábban a Cukormúzeumban foglalkoztatottak a Zempléni Múzeumban láttak el feladatokat.

III. Szakmai tevékenység

1. Gyűjteményi munka

- **Gyűjteménygyarapítás**

Gyűjteményfejlesztési koncepciónk kiemeli, hogy célszerű nemcsak adományozás, hanem egyedi darabok vagy hagyatékok megvétele által is gyarapítani a gyűjteményeket, hiszen így magasabb minőségű, kiállítható darabok kerülnek a múzeumba.

Az országos gyűjtőterülettel rendelkező képeslevelezőlap-gyűjteményt tovább gyarapítottuk, a kollekció nagysága 2017-ben 4840 darabbal nőtt. Ebben az esztendőben is vásároltunk képes levelezőlapokat, hogy a minőségi gyarapodás is jellemzője legyen a kollekció bővülésének.

- **Gyűjteményrendezés**

A közmunkaprogram segítségével nagyarányú gyűjteményrendezési munkákat tudtunk elvégezni. A képeslapgyűjteményben folytattuk az anyag egyedi sorszámmal való ellátását és a digitális feldolgozást: a szkennelést és az adatbázis-készítést. Rögzítettük a Szerencsi Hírek c. helyi lap papír alapanyagú fotóit. Folytattuk az újságban megjelent cikkek feldolgozását is. Az ex libris gyűjteményben szakmai adatfelviteli munkát végeztünk.

A tárgyi gyűjtemény revízióját folytattuk. Tárgyfotók készítésével és a tárgyak tisztításával javítottunk a raktározási helyzeten.

- **Nyilvántartás**

A Zempléni Múzeumban a nyilvántartás naprakész. Az adattári, a könyvtári és a tárgyi gyűjtemény leltárkönyvi adatainak számítógépes feldolgozása befejeződött. Gyűjteményfejlesztési koncepciónk fontos része, hogy a korábban szekrénykataszteri nyilvántartású anyagaink (képeslapgyűjtemény, ex libris gyűjtemény) egyedi nyilvántartásúvá váljanak. Ez a magas példányszám miatt számítógépes feldolgozással, és a digitalizálással egybe kötve lehetséges. A képeslap gyűjteményből 2017. év során egyedi nyilvántartásúvá tettünk további 60 000 lapot.

A könyvgyűjtemény anyagának teljes feldolgozása is megtörtént.

- **Adattári munka**

Az adattár 14 tétellel gyarapodott. E gyűjteményi egységből 54 tétel digitális archiválásra került.

A Cukormúzeumból áthozott adattári anyag feldolgozása folytatódott.

- **Könyvtári munka**

A múzeum könyvtára nem nyilvános, inkább gyűjtemény jellegű, de kutatókat fogad. 2017-ben a könyvtár 242 tétellel gyarapodott adományozás és cserepéldányok által, illetve oly módon, hogy a képeslapok felhasználásának egyik feltétele, hogy a megjelenő kiadványból legalább egy példányt a kiadó átadjon a múzeum könyvtára számára.

- **Műtárgyvédelem**

Az intézményben még nem dolgozik műtárgyvédelmi szakember, de külső segítséggel végeztünk ilyen jellegű tevékenységet. A tárgyi gyűjteményben Szentesi Edina megyei műtárgyvédelmi referens iránymutatása alapján elvégeztük a tárgyak tisztítását, és a raktár takarításával és átrendezésével biztonságosabb tárolási körülményeket alakítottunk ki.

A Cukormúzeumban a falakról eltávolítottuk a penészes, nedves vakolatot. Megtörtént a tetőlemezek cseréje, és a falak utólagos vízszigetelése lemezbeütéses technológiával. A bejárat előtt eltávolították a burkolatot és a betont, a csapadékvíz kivezető rendszerének kiépítése megtörtént. Mindezek jelentősen befolyásolják majd a megfelelő műtárgyi környezet kialakítását is.

2. Tudományos tevékenység

A Zempléni Múzeumban dolgozó munkatársak elsődleges feladata Szerencs helytörténetének kutatása. Ezen kívül a történész-muzeológus két nagy témakörrel foglalkozik: a képes levelezőlap kultúrtörténetével és Zemplén vármegye társadalomtörténetével.

2017-ben Fazekas Lászlóné elkészítette a „Kass János irodalmi illusztrációi” című kiállításnak forgatókönyvét, valamint megírta „Fejezetek a képeslap történetéből – A millenniumi képeslapsorozat” című tanulmányát a múzeumban tervezett sorozat számára? valamint előadást tartott a postatörténeti konferencián.

(Egy posta születése. Konferencia a Magyar Posta 150 éves jubileuma alkalmából.

Időpont: 2017. november 24.

Helyszín: Postamúzeum, Budapest

Előadascím: A Zempléni Múzeum képeslevelezőlap-gyűjteménye)

Bodor Mária történész-muzeológus szakmai tevékenysége:

I. Konferencia részvételek

1. Konferencia címe: NŐK A KERESZTÉNYSÉGBEN. Tudományos konferencia

Időpont: 2017. április 20-21.

Helyszín: Nyíregyházi Egyetem. Nyíregyháza.

Előadascím: Női szentek a Zempléni Múzeum képeslapgyűjteményében.

2. Konferencia címe: HAGYOMÁNY ÉS MEGÚJULÁS A SZLÁV NÉPEK TÖRTÉNELMÉBEN, KULTÚRÁJÁBAN VII. DOKUMENTARIZMUS VS. FIKCIÓ. Tudományos Felolvasóülés

Időpont: 2017. június 16–17.

Helyszín: Szláv Filológiai és Történeti Társaság, Szombathely

Előadascím: A tilsiti béke hatása az Orosz Birodalom itáliai államokkal fenntartott diplomáciai kapcsolataira.

3. Konferencia címe: „Homo liturgicus” XX. liturgikus szimpozion Summaria. SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITUDOMÁNYI FŐISKOLA LITURGIKUS TANSZÉK 37. Liturgikus Örökségünk XX.

Időpont: 2017. szeptember 29-30.

Helyszín: A Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola Liturgikus Tanszéke, Nyíregyháza

Előadascím: A Máriapócsi Kegyhely bemutatása a Zempléni Múzeum képes levelezőlap gyűjteményének tükrében.

4. Konferencia címe: Egy posta születése. Konferencia a Magyar Posta 150 éves jubileuma alkalmából.

Időpont: 2017. november 24.

Helyszín: Postamúzeum, Budapest

Előadáscím: A magyarországi képes levelezőlap kiadás története korabeli sajtódokumentumok tükrében.

II. **Publikációk**

1. **Szaktanulmányok**

1.1. A tilsiti béke hatása az Orosz Birodalom itáliai államokkal fenntartott diplomáciai kapcsolataira. // Szabó Tünde–Szili Sándor (szerk.): Dokumentarizmus vs. fikció. Hagyomány és megújulás a szláv népek történelmében és kultúrájában VII. A 2017-es tudományos felolvasóülés anyaga. Szláv Történelmi és Filológiai Társaság, Szombathely, 2017. 20–31.

1.2. A Máriapócsi Kegyhely bemutatása a Zempléni Múzeum képes levelezőlap gyűjteményének tükrében. // Ivancsó István (szerk.): Liturgikus örökségünk XXI. A „Homo liturgicus” ünnepi szimpozion előadásainak anyaga, 2017. szeptember 29–30. Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola, Liturgikus Tanszék 40., Nyíregyháza, 2017. 379–406.

2. **Képeslap kiadvány előszava**

2.1. Az ünnepi képes levelezőlapok történetéről. // Barna Gábor–Halász Tamás: Egyházi ünnepek régi képeslapokon. Royal Bind Kft., Makó, 2017. 3–7.

3. **Recenziók**

3.1. A keleti kérdés és a Balkán az orosz külpolitikában a XIX. század első felében. // Csurgai Zoltán–Huszár Mihály (szerk.): De disciplina „Rusistica” I. Magyar ruszisták a hazai történelmi ruszisztikáról. MOSZT Könyvek 10. PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2017. 187–195.

3.2. Állam és nemzet kérdéseinek vizsgálata a budapesti Ruszisztikai Központban. // Csurgai Zoltán–Huszár Mihály (szerk.): De disciplina „Rusistica” I. Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. MOSZT Könyvek 10. PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2017. 255–262.

3.3. Regionális iskolák az orosz történetírásban. // Csurgai Zoltán–Huszár Mihály (szerk.): De disciplina „Rusistica” I. Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. MOSZT Könyvek 10. PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2017. 263–269.

3.4. Tanulmányok a ruszisztika műhelyéből. // Csurgai Zoltán–Huszár Mihály (szerk.): De disciplina „Rusistica” I. Magyar ruszisták a hazai történeti ruszisztikáról. MOSZT Könyvek 10. PTE BTK TTI MOSZT Kutatócsoport, Pécs, 2017. 197–203.

4. Absztraktkötetek

4.1. Női szentek a Zempléni Múzeum képeslapgyűjteményében. // Szoboszlay György (szerk.): NŐK A KERESZTÉNYSÉGBEN Tudományos konferencia 2017. április 20-21. Nyíregyházi Egyetem. Nyíregyháza, 2017. 34–35.

4.2. A Máriapócsi Kegyhely bemutatása a Zempléni Múzeum képes levelezőlap gyűjteményének tükrében. // Ivancsó István (szerk.): „Homo liturgicus” XX. liturgikus szimpozion 2017. szeptember 29-30. Summaria. SZENT ATANÁZ GÖRÖGKATOLIKUS HITUDOMÁNYI FŐISKOLA LITURGIKUS TANSZÉK 37. Liturgikus Örökségünk XX. A Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola Liturgikus Tanszéke, Nyíregyháza, 2017. 30–31.

5. Kézirat

5.1. A szerencsi Rákóczi-vár története

5.2. Rákóczi Zsigmond. Kiállítás-vezető

III. PhD értekezés megírása

2017-ban az PhD értekezés befejezésre került, az 1815–1825 közötti időszak hiányzott még, így 160 oldal került megírásra. A dolgozat jelenlegi formájában 320 oldal terjedelmű, „*Az orosz–nápolyi–szicíliai kapcsolatok helye I. Sándor (1801–1825) külpolitikájának európai kurzusában*” címet viseli. Feltehetően *dr. habil. Bebesi György (PTE–BTK, MOSZT)* és *dr. habil. Majoros István (ELTE–BTK, SZTE–BTK)* lesznek a kijelölt opponensek.

Egyelőre a témavezető, *dr. Bodnár Erzsébet* elbírálása alatt áll a dolgozat, előzetes véleményezése szerint az olasz szakirodalom felhasználás további bővítést igényel, de ennek pótlására az eljárás elindítása után is lesz lehetőség. A fokozatszerzési eljárást csak a témavezető hivatalos visszajelzése után lehet elindítani a disszertáció benyújtásával.

2017 végén és idei év elején a doktori fokozat megszerzésének folyamatában komoly változtatások, lényegében szigorítások, történtek, ami az eljárás időtartamának növekedésével jár, így a legoptimálisabb esetben is minimum 12 hónappal kell számolni a procedúra időtartamát. A hivatalos eljárás idejének rövidítése érdekében bizonyos kötelezettségek (pl. mtmt adatbázis elkészítése /<https://vm.mtmt.hu/www/index.php/>; nyelvi lektorok kiválasztása) már teljesítésre kerültek.

- **Kutatószolgálat**

A Zempléni Múzeum rendszeresen fogad a képeslapgyűjtemény felhasználása iránt érdeklődőket, és az internet segítségével is segíti kutatók munkáját. A Zempléni Múzeum 8, levelezés által 64 kutatónak segítettük a tevékenységét. A képeslapok kiadványokba való felhasználásának díjából az intézménynek bevétele keletkezik, amelynek összege 2017-ben 255 000 Ft.

3. Közművelődési és közönségkapcsolati tevékenység

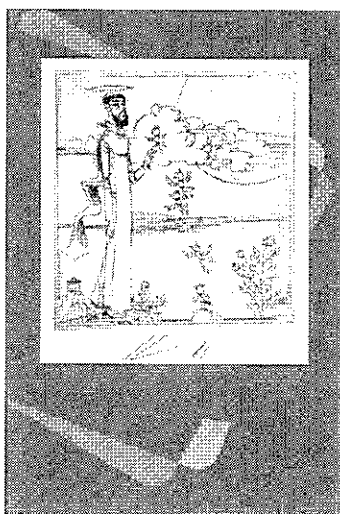
- **Kiállítások**

A Zempléni Múzeum állandó kiállításai:

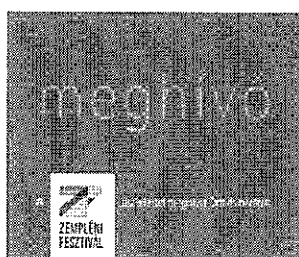
- A képeslap világa (megnyílt: 2012. június 15.)
- Fery Antal ex librisei (megnyílt: 1993., felújítva: 2002)
- Rákóczi Zsigmond és kora (megnyílt: 1994., felújítva 2004.)

Időszaki kiállítások:

- A szerencsi csoki (Emlékek a szerencsi csokoládégyártás történetéből) (megnyílt: 2009. augusztus 23, új helyszínen felújítva 2016. májusában)
- Kass János irodalmi illusztrációi (megnyílt: 2017. augusztus 13-án, a Zempléni Fesztivál keretein belül)

**ZEMPLÉNI
FESTIVAL**
8. AUG. 11 – 19.

Kass János

irodalmi illusztrációk

kiállítás megnyitójára

2017. augusztus 13. (vasárnap) 17 órára

Szerencsen
a Zempléni Múzeumban,
Szerencs, Hűvös út 111.

Kiszórnói tisztelet

Fazekasné Majoros Judit

a Zempléni Múzeum igazgatója

A Független Szólapé

Vámosi Katalin művészeti vezető

Közösségi média

Kristó-Varga Nikolett a Független Szólapé vezetője

A Független Szólapé

2017. július 14-én

14.000 példányban, 8.11. óráig

személyesen vagy online

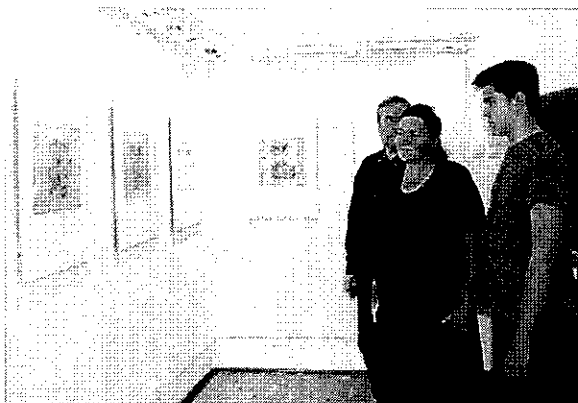
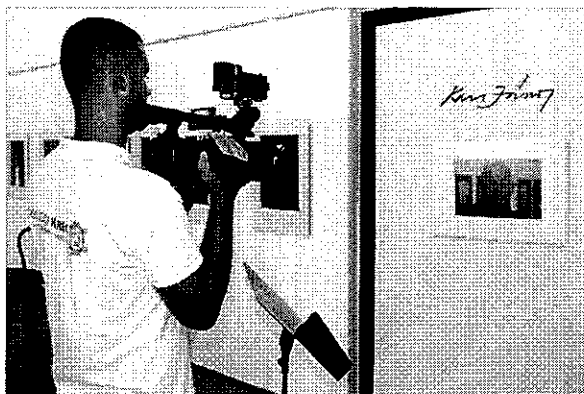
A kiállítás Kass János grafikusművész a magyar képzőművészet kiemelkedő egyénisége, Érdemes és Kiváló művész, kétszeres Munkácsy-díjas, Kossuth-díjas alkotó. A kiállítással, amely a Zempléni Fesztivál keretein belül nyílt meg, kivételes életművének állítunk emléket. Kass János nevéhez a 20. század második felében több száz könyv illusztrálása fűződött, rajzain nemzedékek hosszú sora nőtt fel. Illusztrációinak különlegessége azzal magyarázható, hogy nemcsak az adott irodalmi mű cselekményét és szellemiségét jeleníti meg, de kiegészít és magyarázatot ad, sőt továbbvisz, és önálló alkotásként ad képet a világról, a kultúráról, az emberi létről.

Tárlatunk Kass János munkásságának legszebb alkotásait bemutatja. A válogatás megidézi a művész legismertebb alkotásait: így a látogató találkozhat Az ember tragédiájával, Hamlettel, János vitézzel és Toldival kötetalakban, illetve rézkarcokon.

Kass bevallása szerint, a Tragédia illusztrálásakor a drámát olyan nyersanyagként tekintette, „amelyben minden kor minden emberének a tragédiája visszatükröződhet”. Ez a felfogás kiterjeszhető egész könyvművészeti munkásságára, ami valóban nemcsak a szépirodalmat, hanem saját korát, valamint autonóm alkotói törekvéseit is magába sűrítette. Az illusztrálás Kass számára folyamatos interakció volt a szerzővel, a szöveggel, a jelennel, és ezek az intenzív, humort és játékosságot sem nélkülöző szellemi párbeszédet íródtak bele az alkotómunka során kompozíciói különleges vonalaiba.

Kass János páratlanul gazdag, sokszínű művészetében jelentős helyet foglal el a könyvillusztrálás, ezen belül a gyermek- és ifjúsági irodalom remekeihez készített rajzok sokasága. Tíz éven át a Hegedűs András alapította Kincskereső munkatársa, művészeti vezetője volt. Kass János 1950 és 2001 között 334 könyvet illusztrált, de utolsó éveiben sem pihent. Dolgozott a szegedi Mozaik Kiadónál az elsősők, másodikosok ábécés könyvének és munkafüzeteinek újszerű megvalósításán. Kass az ötvenes években már készített kisgyermekeknek rajzokat, hetven fölött is éveket szánt a kisiskolások vizuális nevelésének gyarapítására.

A kiállítási anyagot a művész özvegye, Fery Antal leánya, Bánki Vera bocsátotta a múzeum rendelkezésére, amelyet ezúton is nagyon köszönünk.

- A látogatók száma

2013	Zempléni Múzeum	: összes: 11493 fő ebből diák: 6373 fő fizető: 6145 fő
2014	Zempléni Múzeum	: összes: 11397 fő ebből diák: 4573 fő fizető: 6331 fő
2015	Zempléni Múzeum	: összes: 12427 fő ebből diák: 6064 fő fizető: 6629 fő
2016	Zempléni Múzeum	: összes: 11317 fő ebből diák: 4241 fő fizető: 5374 fő
2017	Zempléni Múzeum	: összes: 13406 fő ebből diák: 5680 fő fizető: 6455 fő

- **Rendezvények**

Szerencs Város Napja

A Zempléni Múzeum minden évben kiemelt fontosságúnak tartja a megemlékezést a Bocskait fejedelemmé választó országgyűlésről, és Szerencs Város Napjának megünneplését.

Múzeumok Éjszakája

2017-ben is csatlakozott a Zempléni Múzeum az országos rendezvénysorozathoz, amelynek az idén „Az éjszaka, amikor minden életre kel” volt a mottója. A jó hangulatú rendezvényen kamarakiállítást nyitottunk Ferenc József és Erzsébet királyné megkoronázásának 150. évfordulója alkalmából az őket ábrázoló képeslapokból. Ehhez rendhagyó zenés-jelmezes kiállításvezetés is kapcsolódott. Nagy sikert aratott a fáklyás vartúra is, amelynek során a látogatók a Rákóczi-vár történetének sok-sok részletével ismerkedhettek meg.

Megemlékezés dr. Petrikovits Lászlóra

A múzeumalapító születésnapján minden esztendőben megemlékezünk dr. Petrikovits Lászlóról a Rákóczi utcai emléklakettnél és a Zempléni Múzeumban elhelyezett emléktáblánál.

Országos Csokoládéfesztivál

A Zempléni Múzeum a kezdetektől részt vesz a csokoládéfesztiválok programjában, a szerencsi csokoládégyártás történetét bemutató kiállításunkat 2009-ben nyitottuk. 2016-ban egy másik helyiségben mutattuk be, felfrissítettük és újabb elemekkel egészítettük ki a kiállítást.

A fesztivál ideje alatt meghosszabbított nyitva tartással működtünk, közmunkaprogramos munkatársaink is aktívan részt vettek a rendezvény lebonyolításában.

Egyházi és nemzeti ünnepek

Az alkalomnak megfelelő, a múzeum képeslap kollekcijából rendezett „minigaléria” fogadja a látogatókat a recepción, illetve a múzeum bejáratánál.

- **Médiakapcsolatok**

A Zempléni Múzeum kiváló kapcsolatot ápol a helyi és az országos sajtóval, munkatársunknak állandó helytörténeti rovata van a Szerencsi Hírekben.

2017-ben a Hazahúzó című turisztikai műsor több új részt is forgatott Szerencsről, az adást az ATV és ECHO TV, valamint ismétlésben a Duna TV és a MTV csatornáin lehetett látni.

Fazekas Lászlóné többször szerepelt a Kossuth Rádió különböző kulturális műsoraiban.

A Zempléni Múzeum tevékenysége a digitalizálás terén

2017-ben is folytatódott a gyűjtemények digitalizálása. Az egész esztendőben 2 rész munkaidős munkatárs, és 14 közfoglalkoztatott dolgozó végezte ezt a tevékenységet.

Nyári múzeumi tábor

2017-ben is benyújtottuk pályázatunkat a múzeumi Erzsébet-tábor lebonyolítására, s volt is 51 fő jelentkezőnk (a tavalyi program szint minden résztvevője újra szeretett volna a múzeumban táborozni, ami a megítélésünk szerint a legnagyobb dicséret), a program támogatói azonban ebben az esztendőben sajnos nem ítélték meg az igényelt támogatást.

Így ebben az esztendőben önköltséges nyári tábort hirdettünk, amelyre még a fizetési kötelezettség ellenére is volt kellő számú jelentkezőnk. A tábor egyik fő célja továbbra is az volt, hogy minőségi, kulturális élményekben gazdag időtöltést nyújtson a jelentkező gyermekek számára. A táboroztatás ebben az esztendőben is sikeres volt, sok-sok élménnyel gazdagította a résztvevő gyermekeket.

4. Szakmai és társadalmi kapcsolatok

Fazekas Lászlóné tagja a Pulszky Társaságnak és a Magyar Múzeumi Történészek Társulatának.

III. Gazdálkodás, pályázatok

Az Emberi Erőforrások Minisztériumától a Zempléni Múzeum 2017. évben 13 641 000 forint minisztériumi támogatást kapott. Az éves teljes jegybevételünk 2 456 700 forint volt, ezen kívül múzeumi szolgáltatásokból (tárlatvezetés, terembérlet, múzeumi bolt, képeslap felhasználási díj), valamint ÁFA visszaigénylésből is származott bevétele az intézménynek. Jelentős volt a szakmai pályázatok által felhasználható támogatások összeg is (4,4 millió Ft).

Pályázatok

1. Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása – nettó 1,2 millió Ft

A 2016/17. tanév során lezajlott „Gyere velünk a Múzeumba! programsorozat azt a célt tűzte maga elé, hogy a szerencsi járás közoktatási intézményei megismerhessék a Zempléni Múzeum múzeumpedagógiai kínálatát, és hogy az intézményekben tanuló különböző korosztályok részt vehessenek a múzeum által szervezett különböző programokon.

A járásszékhely múzeumok szakmai támogatására kapott támogatásból a következő programok valósultak meg:

a) **Múzeumpedagógiai és múzeumandragógiai programok kidolgozása és megvalósítása a múzeumban (kiemelten a több generációt megmozgató programokat, valamint a diákoknak, a nyugdíjas korosztálynak, a fogyatékkal élőknek és hátrányos helyzetűeknek szóló programokat, beleértve az utazási feltételek megteremtését is):**

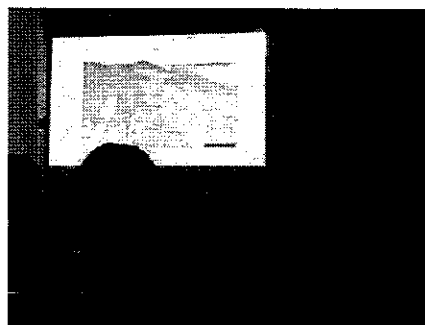
- *Múzeumpedagógiai foglalkozások az 5-6. osztályosok számára*

A Zempléni Múzeum 2016 tavaszán nyitotta meg az „Egyszer volt, hol nem volt” – Mesélnek a régi tárgyak (Szerencs és környékének régészeti hagyatéka) című kiállítását, melynek alapkonceptiója az volt, hogy Szerencs és környékének régészeti emlékeit, valamint a régészet módszereit a gyermekek számára is könnyen befogadható módon, ugyanakkor sok-sok ismerettel gazdagon mutassa be. A kiállítás témája érdekelte a gyermekeket, a tárlat anyagát feldolgozó múzeumi óra és foglalkozás pedig a hasznos ismereteket nyújtott számukra. A foglalkozásokon résztvevő csoportok számára 25 vagy 44 fős buszt, múzeumlátogatást, múzeumi órát, kézműves foglalkozást és a vár udvarán és kertjében szabadprogram lehetőségét biztosítottunk.

- *szakmai előadássorozat középiskolásoknak és felnőtteknek*

Közreműködő régész és közművelődési szakemberek (Ringer István, Makoldi Miklós, Bordás István)) szakmai előadásait rendezzük meg középiskolások, felsőoktatási hallgatók és az érdeklődő felnőttek számára.

1. Múzeum nap az együtt működő köznevelési intézményekben

A korábbi évek tapasztalatait is felhasználva *múzeumi napot* szervezünk az együttműködő iskolákban. Ennek programja sokrétű, több elemből tevődik össze. Az egyik legfontosabb elem a *vándorkiállítás* megrendezése. Itt két témából választhat a köznevelési intézmény: vagy az első világháború eseményeivel kapcsolatos kiállítást, vagy a Tokaj-Hegyalja hagyományait bemutató kiállítást mutatjuk be az iskolában. Az első világháború 100. évfordulójával kapcsolatos megemlékezések még most is aktuálisak, és az iskolák kedvelik azon kiállításokat, amelyeket kapcsolhatnak az iskolai tananyaghoz. A Zempléni Múzeum gazdag anyaggal rendelkezik e témában, nemcsak a képes levelezőlapok terén, hanem a tárgyi anyagunk is jelentős. Ennek bemutatása iránt jelentős érdeklődés mutatkozott az iskolák részéről. Csakúgy, mint a Tokaj-Hegyalja településeit és hagyományait bemutató – már rendelkezésre álló – vándorkiállítás esetében. Itt a települések régi és új arcát bemutató tárlók, valamint gyönyörű úri hímzések alkotta kiállítási egység mutathatóak be (ld. képmelléklet). A program másik fontos eleme a *történelmi játszótér* és a *játékos vetélkedő*, amely kiállítás anyagához kapcsolódik.

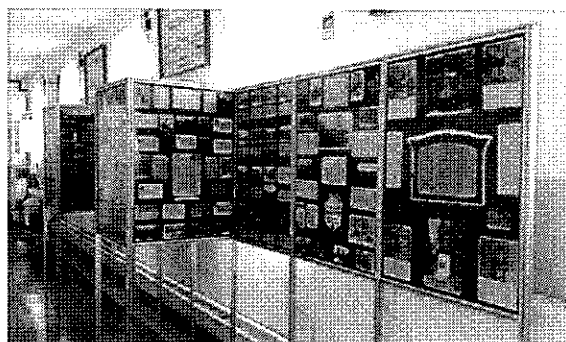

Iskolai utazó kiállítások megrendezése két témában

Az iskolai múzeumi naphoz kapcsolódóan „utazó kiállítások „megnyitására is sor került, melynek témái:

- Az I. világháború eseményei és helyi vonatkozásai
- Tokaj-Hegyalja régen, és hagyományok a Hegyalján

A kiállításokat több héten át megnézhatték az iskola tanulói.

1. Szakkörök különböző korosztályok részvételével

„Fesd te magad! „ – ismerkedés az üvegfestés technikájával

Kísérleti jelleggel elindítjuk üvegfestő szakkörünket, amelyet kifejezetten felnőtt korú érdeklődők számára szeretnénk meghirdetni. Előzeteses igényfelmérésünk alapján erre mutatkozott igény. A foglalkozást Szakos Erika, a Rákóczi iskola pedagógusa vezette. A programon részt vevő felnőtt korú érdeklődők elsajátították e kreatív hobbi alapfogásait, szebbnél szebb alkotások készültek. A múzeumi dolgozók számára is hasznos volt a szakkör, hiszen az itt megszerzett tudást a gyermekek számára a foglalkozásokon tovább adhatják.

A program időpontja: 2016. december.

b. Óvodások múzeumlátogatásának támogatása, módszertani útmutató kidolgozása, óvodások múzeumlátogatásának megszervezése:

Az előző években a szerencsi óvodások már több alkalommal is meglátogatták a múzeumunkat, ahol foglalkozásokon vettek részt.

E program keretében az óvodás csoportok is a régészeti kiállítással kapcsolatos foglalkozáson vettek részt. A foglalkozás tervét az óvodás korosztály számára alakítottuk ki. A régészeti ládában kincset kerestek (ez nagyon népszerű része volt a foglalkozásnak), puzzle képpel kirakásával „restauráltak”, megismerkedtek a régészek munkájával, kiválogatták a földből előkerült tárgyak közül, hogy mi a régi és mi az, ami csak szemét, ami nem értékes tárgy.

A programban a szerencsi óvodások: a Bambi, a Gézengúz, a Micimackó csoport, Gyárkerti óvoda, Ondi óvoda, valamint a tállyai és a bekecsi óvodások vettek részt.

Ezen látogatások is megerősítették azt a korábbi tapasztalatot, hogy a gyerekeket érdemes már óvodás korban rendszeresen elhozni múzeumba. A gyermekek érdeklődőek, nyitottak voltak, szívesen és aktívan vettek részt a foglalkozásokon. Nagy öröm volt számunkra, hogy több gyermek a családdal együtt is visszatért, hogy a régészeti ládával játszasson. A programot folytatjuk, az idén a Kass János kiállítás gyermekkönyv illusztrációihoz kapcsolódó foglalkozásokat szervezünk.

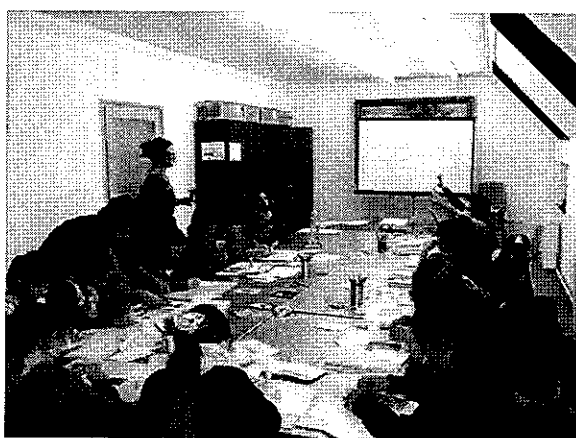
A fejlesztés társadalmi hasznossága abban nyilvánul meg, hogy a Zempléni Múzeum és a Szerencs járás területén található köznevelési intézmények együttműködése elmélyült, szorosabbá vált, és az iskolák pedagógiai programjába szervesen beépültek azon lehetőségek és szolgáltatások, amelyeket a múzeum tud nyújtani, s amelyek szolgálják a formális és non-formális oktatást. Mindezen kívül a programok közelebb hozták egymáshoz a különböző generációkat, ahol megtörténhetett a tapasztalatok átadása, a meglévő tudás továbbadása, ezáltal a hagyományaink tovább éltetése.

2. „DigiMúzeum” elnevezésű mintaprojekt megvalósítása – nettó 3,2 millió Ft

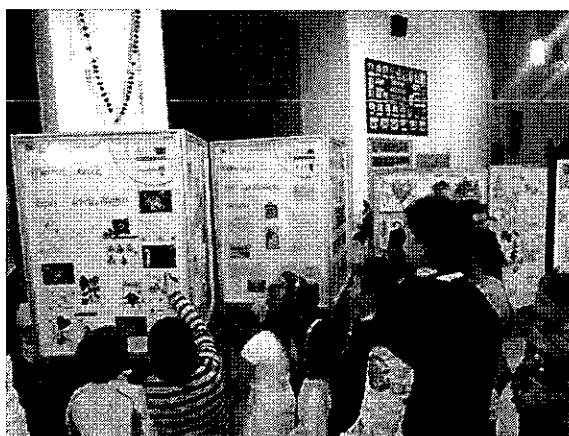
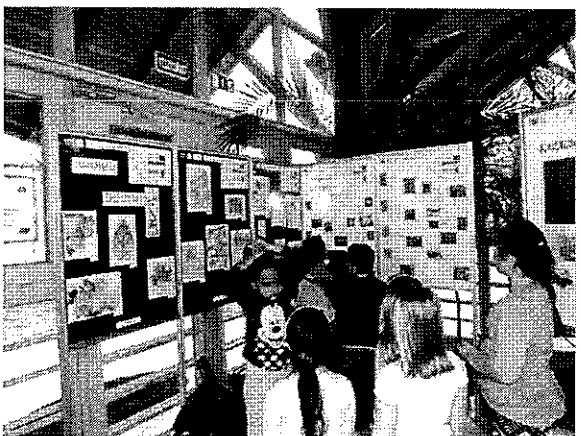
A projekt legfőbb célkitűzése a köznevelési intézményekkel kialakítandó szoros együttműködés, a múzeum adta lehetőségek teljesebb körű kihasználása volt. A projekt során a Zempléni Múzeum a digitalizált múzeumi tartalmak oktatási hasznosítására kívánt

módszertani útmutatást kidolgozni, ugyanis ebben olyan lehetőségek rejlenek, melyek mind a tanulók, mind az oktatók, mind pedig a pedagógusképzésben résztvevők számára érdemes kiaknázni.

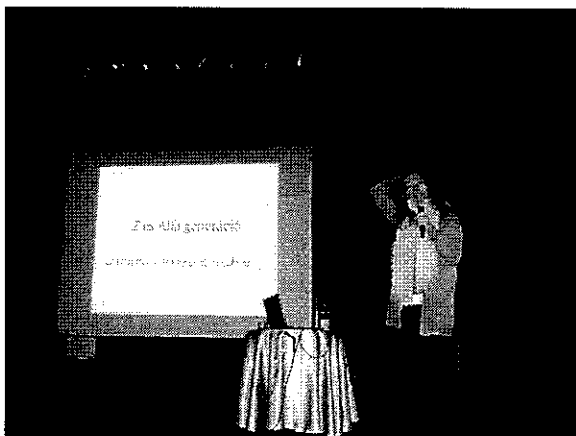
A projekt megvalósítása során a Bolyai iskola és a múzeum közös programokat, „szakköröket” szervezett két korcsoport számára. A 60 percesek foglalkozásokat hetenként tartottunk. A szakköri munka során a gyermekek megismerkedtek a képeslapok és az ex libris történetével, a múzeumban lévő gyűjteménnyel és betekintést nyertek a rendszerezés és feldolgozás folyamatába. A múzeum gyűjteményében lévő ex libris dúcok segítségével bemutatásra és kipróbálásra került az ex librisek reprodukálása, valamint a gyerekek önállóan is készítettek képeslapokat és ex libriseket. Az elkészült művekből és a gyűjtemény egyéb darabjaiból a szakköri foglalkozásokon részt vevő gyereke és a múzeum munkatársai együtt egy kiállítási anyagot állítottak össze, és ezt az iskola többi tanulójának is bemutatták.

Ezeken a programokon a tanulók nemcsak megismerkedtek a múzeumban folyó munkával, a gyűjteményekkel, hanem szervesen bekapcsolódtak a feldolgozásba, a digitalizálásba, megismerték a gyűjtemények felhasználási lehetőségeit. A pedagógusok és pedagógushallgatók is megismerhették a múzeumban rejlő oktatási lehetőségeket, melyek segítségével non-formális és informális módon kiegészíthetik, interaktívabbá tehetik az órai oktatást. Ezáltal az intézmény megfelel a kitűzött célnak és bekapcsolódik az oktatásba, miközben a múzeum számára fontos háttérmunkák - feldolgozás, digitalizálás- is megtörtént.

A programhoz kapcsolódott Tari Annamária pszichológus előadása, amely az internet és a modern telekommunikációs eszközök használatának veszélyeire hívta fel a pedagógusok és a szülők figyelmét.

Előadó
Dr. Tari Annamária, pszichológus

Téma
Az Internet használatának veszélyei
(A digitális világ hatása gyermekünk fejlődésére)

Időpont
2018.01.12. 18.00 óra
Helyszín:
Rákóczi-vár, Színházterem

BELÉPÉS INGYENES!

2015 a lehetőségek évek volt, 2016 a szisztematikus építkezésé. 2017-ben a korábbi évek fejlesztései lehetővé tették, hogy a múzeum tevékenységét újabb területtel bővítsük: a gyűjteményeket és kiállításokat a közoktatás szolgálatába állítottuk. Az a megtiszteltetés ért

minket, hogy olyan mintaprojekt kidolgozásában vehettünk részt, amely más intézmények számára is példaadó, iránymutató lehet.

Az intézmény továbbra is stabil keretek között, kiegyensúlyozottan működik. A minisztériumi és az önkormányzati támogatás mellett minden lehetőséget megragadunk, hogy bevételeinket növeljük, és igényes szakmai tevékenységet folytassunk. A Zempléni Múzeum amellett, hogy gazdagítja a helyi kulturális kínálatot, tevékenységével, kapcsolataival nemcsak az intézmény, de az egész város hírnevének gyarapodását szolgálja.

Szerencs, 2018. február 9.

Fazekas Lászlóné

igazgató